

Karta úkolu A – Cíl:

Ukázat dětem širší zboží, materiálů a věcí, které nebyly k dostání (úkol Nedostatek zboží) a co to znamenalo pro ženy, od nichž společnost očekávala, že se budou o domácnost starat (úkol Rozdělení rolí v domácnosti). Společně diskutovat, jakých dalších oblastí života se nedostatkové zboží týkalo.

/ 1. Nedostatkové zboží v době socialismu

→ Uvedte děti do příběhu života paní Anny K.

Paní Anna K se narodila 1948 v malé vesnici Komňa, která se nachází v kraji žitkovských bohyň, na prahu Bílých Karpat. Rok po narození se s rodinou stěhovala do Zlína, tehdejšího Gottwaldova, a později kvůli otcově práci do Bratislavy, kde začala chodit do první třídy a musela se naučit slovensky a maďarsky. Před maturitou se s rodiči přestěhovala zpět do Zlína, kde po maturitě nastoupila na vysokou školu na obor technologie kůží, gumy a plastických hmot. Během studií se vdala za svého spolužáka a odešli pracovat na závod v Pacově. Po dvou letech se přestěhovali za prací do Klatov, kde žili 36 let. Zde se jí narodily dvě děti.

→ Pusťte dětem kapitolu č. 5 (čas 9:17 - 12:28)

Otázky:

- Co všechno se podle příběhu nedalo sehnat? (samostatná práce)
- Napadají vás další věci, které v době socialismu nebyly? (diskutujte ve skupině)

Nedostatkové zboží se týkalo všech oblastí života: nakupování, oblékání, bydlení, věci každodenní potřeby. V příběhu paní Anna řeší nedostatek oblečení vlastním šitím (viz kap. č. 4)

„Já jsem vždycky s maminkou hrozně ráda šila. Takže to mi zůstalo, prostě u nás všichni šili. Když potřebuješ něco na sebe, kup si kus hadru a něco si ušij. To bylo klasický. Šila jsem, pletla jsem.“

→ Návazný úkol:

Zadejte dětem úkol, ať se zeptají na zkušenosti svých rodičů a prarodičů. Jak nedostatkové zboží tehdy řešili oni?

Další otázky k diskusi:

- Proč byl nedostatek zboží a materiálů?

Karta úkolu B – Cíl:

Ukázat, jak byly vnímány role mužů a žen v domácnosti v době socialismu a porovnat to se současností. Společnost na přelomu 60. a 70. let očekávala, že domácnost je zejména doménou žen. Viz faktografický text pod příběhem

/ 2. Rozdělení rolí v domácnosti

→ Prohlédněte si s dětmi graf srovnávající průměrný denní časový plán muže a ženy a diskutujte o něm

Otázky:

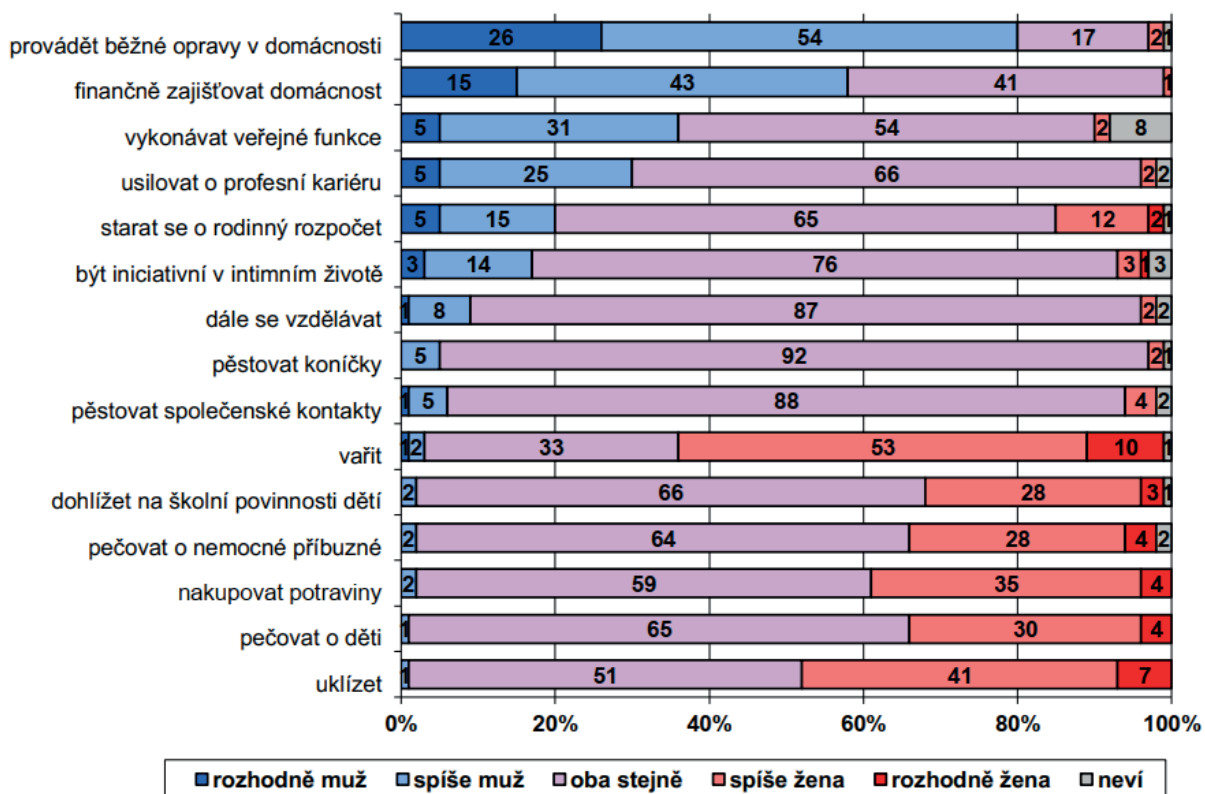
- Jak se lišil denní plán žen a mužů podle grafu?
Ženy jsou více zatíženy domácími pracemi, mají téměř o třetinu volného času méně než muži.
- Jaké činnosti práce v domácnosti zahrnovala?
Praní, vaření, nakupování, starost o děti (...).
- Jak to bylo v příběhu paní Anny? (vodila děti do školky/školy, nakupování etc.)

Když bychom chtěli srovnat dnešní s dobu života paní Anny K.:

- V čem je dnes situace jiná oproti příběhu paní Anny?
- Kdo dělá jaké činnosti u vás doma? Tabulka k vyplnění.

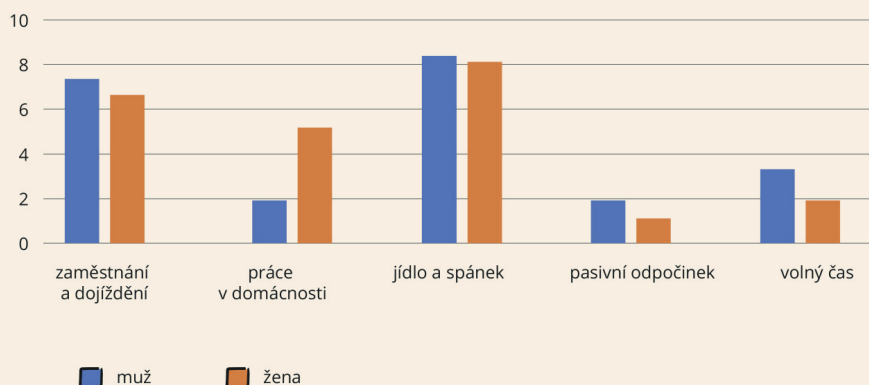

Graf 1: Názory na rozdělení činností v rodině (v %)

<https://cvm.soc.cas.cz/cz/tiskove-zpravy/ostatni/vztahy-a-zivotni-postoje/5185-nazory-verejnosti-na-rolu-muze-a-zeny-v-rodine>

/ Denní časový plán mužů a žen v roce 1961

zdroj: cit. dle Wagnerová A. Žena za socialismu (2017), str. 142

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY